

Mirosław Karpiuk

Nadzór i kontrola w sferze wykonywania przewozu drogowego jako czynnik oddziałujący na bezpieczeństwo transportowe

Studia Iuridica Lublinensia 21, 33-41

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MIROŚLAW KARPIUK

Nadzór i kontrola w sferze wykonywania przewozu drogowego jako czynnik oddziałujący na bezpieczeństwo transportowe

Supervision and control in the area of road transport as a factor influencing road safety

Jednym z elementów bezpieczeństwa ekonomicznego jest transport. W znaczący sposób determinuje on stan tego bezpieczeństwa, stymuluje rozwój gospodarczy kraju, a w szczególności stanowi przyjazne otoczenie dla inwestowania, pod warunkiem że ciągi komunikacyjne, w tym drogi i koleje, spełniają wymagane standardy zarówno ilościowe, jak i jakościowe. Możemy zatem w ramach podsystemu bezpieczeństwa ekonomicznego wyróżnić bezpieczeństwo transportowe.

Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa jest to stan, gdy zapewnione są warunki konieczne do przetrwania, dobrobytu oraz zrównoważonego rozwoju społeczeństwa zamykającego się w granicach danego państwa, jak również dla przetrwania i sprawnego funkcjonowania jego instytucji¹. W ramach bezpieczeństwa ekonomicznego chodzi przede wszystkim o zapewnienie bytu gospodarczego, który pozwoli w sposób optymalny zabezpieczać potrzeby społeczne, jak również zagwarantuje sprawne funkcjonowanie państwa².

Z punktu widzenia bezpieczeństwa ekonomicznego jako niezwykle ważna jawi się ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju. Zasada ta nakazuje, przy wykonywaniu działalności gospodarczej, jaką jest transport drogowy, a także przy budowie infrastruktury drogowej uwzględniać również kwestie ochrony środo-

¹ R. Włoch, *Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa*, [w:] K. A. Wojtaszczyk, A. Majerska-Sosnowska (red.), *Bezpieczeństwo państwa. Wybrane problemy*, Warszawa 2009, s. 95.

² M. Karpiuk, *Zadania i kompetencje zespolonej administracji rządowej w sferze bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Aspekty materialne i formalne*, Warszawa 2013, s. 40.

wiska. Działalność tego rodzaju nie może zatem ingerować nadmiernie w sferę środowiska naturalnego, którego ochronę postuluje sama Konstytucja RP, zagadnienie to podnosząc do rangi zasady ustrojowej.

Zakres zagadnień dotyczących sfery bezpieczeństwa transportowego wskazuje na to, że jednym z ważniejszych zadań państwa w najbliższych latach będzie rozbudowa i modernizacja sieci transportowej (zarówno drogowej, jak i kolejowej) oraz zapewnienie wysokiego poziomu usług transportowych, które są nie tylko istotnym elementem rozwoju gospodarczego kraju, ale mają również duże znaczenie dla systemu bezpieczeństwa państwa. Zadania strategiczne w obszarze bezpieczeństwa transportowego obejmują: rozbudowę i modernizację sieci transportowej służącej realizacji zadań w obszarze ważniejszych interesów narodowych zarówno w czasie pokoju, stanów nadzwyczajnych, jak i wojny; zapobieganie katastrofom komunikacyjnym i przemysłowym poprzez rozwój systemu transportowego; pogłębianie integracji w obszarach zarządzania bezpieczeństwem i monitoringiem bezpieczeństwa, ratownictwa, systemu informacji i badań naukowych³.

Szczególne znaczenie z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa transportu drogowego, a zatem również z punktu widzenia bezpieczeństwa ekonomicznego, przypisać należy nadzorowi i kontroli wykonywanych w ramach tej sfery. Uruchomienie tych instytucji (nadzoru i kontroli) powoduje optymalizację jakości prowadzenia działalności gospodarczej mającej za przedmiot transport drogowy.

Organ, który udzielił zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji lub zezwolenia, może nałożyć na przewoźnika drogowego obowiązek przedstawienia w oznaczonym terminie informacji i dokumentów potwierdzających, że spełnia on wymagania ustawowe i warunki określone w zezwoleniu na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, w licencji lub zezwoleniu⁴. Ustawodawca wyposaża organ administracji publicznej – udzielający zezwolenia lub koncesji – w środki umożliwiające ocenę, czy przewoźnik drogowy spełnia wymagania ustawowe i warunki określone w zezwoleniu na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, w licencji lub w zezwoleniu. Jest to uprawnienie organu, a nie jego obowiązek, ustawodawca posługuje się zwrotem „może”, zatem o tym, czy zażądać stosownych informacji i dokumentów organ decyduje w ramach uznania.

Uprawnienia kontrolne posiada również minister właściwy do spraw transportu. Według art. 83 ust. 2 u.t.d., na żądanie ministra właściwego do spraw transportu lub organu właściwego w sprawach zezwoleń na wykonywanie za-

³ *Biała księga bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2013, s. 189.

⁴ Art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1265 ze zm.), dalej u.t.d.

wodu przewoźnika drogowego, licencji lub zezwoleń, przewoźnik drogowy jest zobowiązany przekazywać informacje związane z działalnością transportową, dotyczące stosowanych cen i taryf oraz liczby przewiezionych osób lub masy przewiezionych rzeczy. Przedsiębiorca zobowiązany jest zatem do przekazania właściwych informacji, o ile zażąda tego naczelny organ administracji rządowej, właściwy w sprawach transportu. Organ chce mieć wiedzę odnośnie do stosowanych cen i taryf oraz liczby przewiezionych osób lub masy przewiezionych rzeczy, by ewentualnie uruchomić mechanizm kontrolny.

Jak stanowi art. 83 ust. 3 u.t.d., właściwe organy zobowiązane są przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw transportu, co najmniej dwa razy w roku, w terminach do dnia 15 stycznia oraz do dnia 15 lipca, informacje dotyczące liczby i zakresu udzielonych zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji, zezwoleń i wydanych zaświadczeń na przewozy drogowe na potrzeby własne oraz liczby wypisów z tych dokumentów, a także liczby licencji w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy⁵.

Organ udzielający zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji, zezwolenia lub wydający zaświadczenia o wykonywaniu przewozów na potrzeby własne, jak stanowi art. 84 u.t.d., są uprawnione do kontroli przedsiębiorcy w zakresie spełniania wymogów będących podstawą do wydania tych dokumentów, kontrolę tę przeprowadza się co najmniej raz na 5 lat. Wymagania ustawowe do uzyskania licencji na wykonywanie transportu drogowego, zezwolenia lub zaświadczenia, przedsiębiorca powinien spełniać przez cały okres objęty licencją, zezwoleniem lub zaświadczeniem. Przepis ten ma charakter kompetencyjny i dotyczy kontroli we wskazanym powyżej zakresie. Organ właściwy do udzielenia licencji, zezwolenia lub zaświadczenia jest również uprawniony do kontroli, mającej na celu ustalenie spełniania wymogów będących podstawą do wydania licencji, zezwolenia lub zaświadczenia.

Aby powyższa regulacja o obowiązku kontroli przedsiębiorcy była realizowana, ustawodawca określił częstotliwość przeprowadzania takiej kontroli, wskazując, że ma być ona prowadzona co najmniej raz na 5 lat. Oznacza to, że każdy przedsiębiorca, któremu organ udzielił licencji, zezwolenia lub zaświadczenia,

⁵ Zakres danych i informacji – w tym rodzaje dokumentów, których organ udzielający licencji lub zezwolenia na wykonywanie transportu drogowego może zażądać od przewoźnika drogowego w celu potwierdzenia, że spełnia on nadal wymagania ustawowe i warunki określone w licencji lub zezwoleniu, jak również zakres informacji związanych z działalnością transportową, dotyczących stosowanych cen i taryf oraz liczby przewiezionych osób lub masy przewiezionych rzeczy, które przewoźnik drogowy ma obowiązek przekazać na żądanie ministra właściwego do spraw transportu lub organu właściwego w sprawach licencji lub zezwoleń, a także terminy oraz sposób przedstawiania powyższych danych i informacji – określa Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie zakresu danych i informacji, które przewoźnik drogowy jest obowiązany przekazywać na żądanie właściwego organu udzielającego licencji lub zezwolenia (Dz. U. nr 117, poz. 1010).

powinien być poddany kontroli spełniania wymagań ustawowych do uzyskania tych uprawnień co najmniej raz w ciągu 5 lat od daty uzyskania licencji, zezwolenia, zaświadczenia. Jeżeli dokument ten jest wydawany na okres krótszy niż pięć lat, zasadne wydaje się przeprowadzenie kontroli w okresie objętym takim uprawnieniem⁶.

Organ, dążąc do ustalenia rodzaju kontrolowanego przewozu, powinien zbadać, czy przewóz ten odbywa się zgodnie z rozkładem jazdy uzgodnionym przez strony w umowie, czy też odbywa się poza tym rozkładem. Ponadto, oprócz ustaleń kontroli drogowej trzeba dokonać analizy treści umowy stron. Jedynie zbieżność tych ustaleń faktycznych z definicją przewozu regularnego specjalnego może prowadzić do wniosku, iż w danym dniu był wykonywany taki przewóz bez wymaganego zezwolenia⁷.

Kontrola drogowa (lub kontrola w przedsiębiorstwie), w wyniku której stwierdzono naruszenie różnych przepisów prawa regulujących transport drogowy, powoduje wszczęcie jednej sprawy administracyjnej zapoczątkowanej omawianą kontrolą. Przedmiotem tej sprawy jest nałożenie kary pieniężnej za naruszenia prawa, stwierdzone w wyniku przeprowadzonej kontroli. Zatem sprawa jest jedna, a naruszeń prawa badanych w toku tej sprawy może być wiele⁸.

Kontrolę przedsiębiorcy w świetle art. 85 u.t.d. przeprowadza się po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do: żądania od przedsiębiorcy i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli; wstępu na teren przedsiębiorcy, w tym do pomieszczeń, gdzie prowadzi on działalność gospodarczą, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana ta działalność oraz wstępu do pojazdów użytkowanych przez przedsiębiorcę. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego wyznaczonej.

Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera co najmniej: wskazanie podstawy prawnej; oznaczenie organu kontroli; datę i miejsce wystawienia; imię i nazwisko inspektora upoważnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej; firmę przedsiębiorcy objętego kontrolą; określenie zakresu przedmiotowego kontroli; wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia kontroli; podpis osoby udzielającej upoważnienia; pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego. Ustawodawca przewiduje minimum wymogów formalnych, jakie musi spełnić upoważnienie do przeprowadzenia kontroli przedsiębiorcy. Nie narzuca jednak ograniczeń odnośnie elementów – poza tymi, które są wskazane w art. 85 u.t.d.

⁶ R. Stachowska, *Komentarz do art. 84 ustawy o transporcie drogowym*, LEX/El. 2012.

⁷ Wyrok WSA z dnia 23 sierpnia 2007 r., VI SA/Wa 974/07, LEX Nr 384759.

⁸ Wyrok NSA z dnia 11 maja 2010 r., II GSK 583/09, LEX Nr 596962.

Według art. 86 u.t.d., organ udzielający zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji lub zezwolenia może powierzyć, w drodze porozumienia, czynności kontrolne organowi administracji publicznej. Nadzór nad wydawaniem zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego przez starostę, licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym, a także zaświadczeń na krajowy niezarobkowy przewóz drogowy – sprawuje wojewódzki inspektor transportu drogowego. Organ nadzoru, w ramach czynności związanych z nadzorem nad wydawaniem licencji i zezwoleń w krajowym transporcie drogowym oraz zaświadczeń na przewozy na potrzeby własne, przeprowadza postępowanie kontrolne obejmujące jednostkę kontrolowaną, którą jest organ samorządu terytorialnego upoważniony do wydawania licencji, zezwoleń lub zaświadczeń na przewozy drogowe na potrzeby własne w zakresie krajowego przewozu drogowego. Powyższe postępowanie kontrolne może być przeprowadzone jako kontrola: planowa – zgodnie z planem kontroli; doraźna – poza planem kontroli; sprawdzająca – mająca na celu sprawdzenie podjęcia przez jednostkę kontrolowaną działań zmierzających do usunięcia ujawnionych nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, wynikających z uprzednio przeprowadzonej kontroli planowej albo doraźnej⁹.

Wydanie zezwolenia stwarza podstawę do uzyskania stosownego przez konkretnego przewoźnika uprawnienia, które będzie wykonywane przy użyciu konkretnego pojazdu samochodowego. Zakres tego uprawnienia wskazuje na to, że zezwolenie dotyczy konkretnego przewozu wykonywanego przez konkretnego przewoźnika, który jako posiadacz tego zezwolenia powinien je właściwie wypełnić. Pozostawienie formularza zezwolenia bez jego wypełnienia powoduje ten skutek, że brak jest możliwości przyporządkowania tegoż zezwolenia do konkretnego przewozu, na który zostało wydane, a tym samym pozostaje jedynie formularzem zezwolenia, który w stosunku do konkretnego przewoźnika nie może wywołać skutku w postaci realizacji uprawnień do wykonania konkretnego przewozu. Braki w zakresie wypełnienia blankietu zezwolenia powinny skutkować uznaniem, że przewoźnik, który nie wypełnił jednej z wymaganych rubryk zezwolenia, nie posiada wymaganego zezwolenia, lecz posługuje się blankietem (formularzem) zezwolenia, który nie może wywołać skutków w postaci realizacji uprawnień wynikających z zezwolenia¹⁰.

Obowiązek posiadania w pojeździe i okazywania na żądanie uprawnionego organu kontroli odpowiedniego dokumentu (zaświadczenia, dowodu opłaty itd.) dotyczy z założenia oryginału, a nie kopii tego dokumentu¹¹. Z punktu widzenia

⁹ § 3–4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu prowadzenia czynności związanych z nadzorem nad wydawaniem dokumentów w krajowym transporcie drogowym (Dz. U. nr 114, poz. 778).

¹⁰ Wyrok NSA z dnia 8 grudnia 2011 r., II GSK 1280/10, LEX Nr 1134641.

¹¹ Wyrok WSA z dnia 25 listopada 2008 r., VI SA/Wa 289/08, LEX Nr 577634.

przedsiębiorcy, organy działające w szeroko rozumianym transporcie drogowym wchodzą w skład jednolitej struktury państwa i stanowią zharmonizowany system. Nawet profesjonalna strona postępowania, jaką jest przedsiębiorca, nie może być zaskakiwana przez organ państwa obowiązkiem wylegitymowania się oryginałem dokumentu, który złożyła na żądanie innego organu i to bez względu na to, czy żądanie to było zasadne, czy nie¹².

Do kontroli dokumentów oraz warunków w nich określonych uprawnieni są: funkcjonariusze Policji; inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego; funkcjonariusze celni; funkcjonariusze Straży Granicznej; upoważnieni pracownicy zarządców dróg publicznych; inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy; upoważnieni pracownicy właściwego organu; strażnicy straży gminnych (art. 89 ust. 1 u.t.d.). Ustawodawca przewiduje szereg podmiotów uprawnionych do kontroli dokumentów podczas wykonywania przewozu drogowego, które zobowiązany jest posiadać kierowca pojazdu samochodowego.

Jak stanowi art. 89 ust. 3 u.t.d., kontrole drogowe wykonuje się w odpowiednim miejscu i czasie, tak aby utrudnić kierowcom prowadzącym pojazdy omijanie punktów kontroli oraz bez dyskryminacji ze względu na: kraj rejestracji pojazdu; kraj zamieszkania kierowcy; kraj siedziby przedsiębiorstwa; początkowy i docelowy punkt podróży; rodzaj tachografu: analogowy lub cyfrowy. Podmiot kontrolowany musi mieć świadomość nieuchronności kontroli, zatem ustawodawca zdecydował, że ma ona być tak przeprowadzona, aby możliwie najbardziej utrudnić kierowcom prowadzącym pojazdy omijanie punktów kontroli. Podczas kontroli obowiązuje zasada zakazu dyskryminacji, którą muszą przestrzegać osoby dokonujące kontroli.

Organy kontrolne gromadzą i rejestrują dane statystyczne uzyskane w wyniku kontroli: 1) w toku których nie stwierdzono naruszeń uzasadniających nałożenie kary pieniężnej lub mandatu karnego: a) drogowych, b) w przedsiębiorstwie albo w siedzibie podmiotu wykonującego przewóz drogowy; 2) w toku których stwierdzono naruszenia uzasadniające nałożenie kary pieniężnej lub mandatu karnego: a) drogowych, b) w przedsiębiorstwie albo w siedzibie podmiotu wykonującego przewóz drogowy¹³.

Kontroli drogowej przeprowadzanej na podstawie u.t.d. podlegają nie tylko pojazdy znajdujące się w ruchu, lecz również pojazdy znajdujące się na postoju, o ile ma on miejsce na terenie publicznym, powszechnie dostępnym, a więc także na płatnym parkingu¹⁴.

¹² Wyrok NSA z dnia 13 stycznia 2010 r., II GSK 312/09, LEX Nr 577318.

¹³ § 6 Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie kontroli przewozu drogowego (Dz. U. z 2013 r., poz. 1064).

¹⁴ Wyrok WSA z dnia 8 grudnia 2011 r., III SA/Łd 802/11, LEX Nr 1154712.

Według art. 90 u.t.d. – w wyniku kontroli przeprowadzonej przez organ udzielający zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji lub zezwolenia, stwierdzającej niespełnienie przez przedsiębiorcę wymogów będących podstawą do wydania tych dokumentów – organ ten: wzywa przedsiębiorcę do spełnienia tych wymogów w wyznaczonym terminie; zawiesza lub cofa zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego; cofa licencję wspólnotową; cofa licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym lub pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą. Przepis ten ma charakter represyjny, wskazując sposób postępowania organu udzielającego licencji lub zezwolenia, w sytuacji gdy przeprowadzona kontrola u przedsiębiorcy wykaże uchybienia. W razie spełnienia hipotezy art. 90 u.t.d. organ udzielający licencji lub zezwolenia wzywa przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie. Działanie to ma charakter dyscyplinujący. Ponadto organ udzielający licencji lub zezwolenia stosuje sankcję w postaci cofnięcia licencji lub zezwolenia, jeżeli stwierdzone uchybienia są istotne i nie zostaną naruszone przepisy dotyczące warunków i postępowania w sprawie cofnięcia licencji¹⁵.

Wezwanie przedsiębiorcy do usunięcia naruszeń w określonym terminie jest obligatoryjnym etapem postępowania mającym na celu zdyscyplinowanie przedsiębiorcy. Ten etap postępowania musi być przeprowadzony przed cofnięciem zezwolenia i jego realizacja musi być ściśle przestrzegana. Dokonanie wezwania i wskazanie terminu na usunięcie uchybień jest obowiązkiem organu przed cofnięciem zezwolenia, a nie tylko możliwym do wyboru sposobem działania. Samo wezwanie i udzielenie terminu na usunięcie uchybień nie wystarczy dla cofnięcia zezwolenia. Prawidłowe zastosowanie tego przepisu wymaga, aby organ po upływie udzielonego terminu sprawdził, czy uchybienia zostały usunięte. Dopiero gdy kontrola wykaże, że mimo wezwania do usunięcia uchybień i udzielenia terminu na poprawę przedsiębiorca nadal narusza warunki zezwolenia, organ cofa zezwolenie¹⁶.

Przedsiębiorcy, który poniósł szkodę na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej, przysługuje odszkodowanie. Dowody przeprowadzone w toku kontroli przez organ kontroli z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, jeżeli miały istotny wpływ na wyniki kontroli, nie mogą stanowić dowodu w żadnym postępowaniu administracyjnym, podatkowym, karnym lub karno-skarbowym, dotyczącym kontrolowanego przed-

¹⁵ R. Stachowska, *Komentarz do art. 90 ustawy o transporcie drogowym*, LEX/EI. 2012.

¹⁶ Wyrok NSA z dnia 2 września 2008 r., II GSK 312/08, LEX Nr 487974.

siębiorycy¹⁷. Ustawodawca normując sytuację, o której mowa w art. 77 u.s.d.g., założył możliwość wystąpienia kontroli zgodnej z przepisami prawa bądź też kontroli przeprowadzonej z naruszeniem przepisów prawa. Nie przewidział zaś sytuacji, w której kontrolę należałoby uznać za nieważną. Samej kontroli przeprowadzonej z naruszeniem prawa nie można uznać za nieważną, niebyła¹⁸.

Kontrola prawidłowości wykonywania działalności w zakresie transportu drogowego podjęta u przedsiębiorcy stanowi kontrolę działalności gospodarczej, a zatem do niej zastosowanie znajduje rozdział 5 u.s.d.g.. Realizowana w oparciu o przepisy u.s.d.g. i u.t.d. kontrola zewnętrzna rozpoczyna się z datą okazania podmiotowi kontrolowanemu legitymacji służbowej kontrolującego i upoważnienia do jej przeprowadzenia wraz z podjęciem pierwszej czynności kontrolnej, zaś kończy się w dniu przedstawienia stronie kontrolowanej protokołu z kontroli lub nawet w dniu sformułowania zaleceń pokontrolnych¹⁹.

Jak stanowi art. 78 u.t.d., w przypadku uzyskania wiadomości o wykonywaniu działalności gospodarczej niezgodnie z przepisami tej ustawy, a także w razie stwierdzenia: zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności, wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie zawiadamiają właściwe organy administracji publicznej. Zawiadomione organy niezwłocznie powiadamiają wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o podjętych czynnościach. W przypadku braku możliwości zawiadomienia właściwych organów administracji publicznej, organ wykonawczy gminy może nakazać, w drodze decyzji, wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej na czas niezbędny, nie dłuższy niż trzy dni. Decyzji nakazującej wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej w razie stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Ustawodawca wprowadził rygor natychmiastowej wykonalności w odniesieniu do decyzji nakazującej wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej.

¹⁷ Art. 77 ust. 4 i 6 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.), dalej u.s.d.g. Przepisy zawarte w rozdz. 5 u.s.d.g. dotyczą kontroli w ścisłym rozumieniu tego pojęcia, więc tych czynności organów kontroli, które przeprowadzane są u przedsiębiorcy, w jego siedzibie i mają przez to wpływ na bieżące funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Tak rozumiana kontrola to czynności organu kontrolującego w siedzibie przedsiębiorstwa, polegające na bezpośrednim poznaniu działalności przedsiębiorcy, związane m.in. z zapoznaniem się z dokumentacją i zabezpieczeniem dokumentów, akt oraz innych środków dowodowych znajdujących się u kontrolowanego, na cele dalszego postępowania. Wyrok WSA z dnia 26 listopada 2009 r., I SA/OI 591/09, LEX Nr 558757.

¹⁸ Wyrok WSA z dnia 9 grudnia 2010 r., III SA/Wr 562/10, LEX Nr 758017.

¹⁹ Wyrok NSA z dnia 16 grudnia 2011 r., II GSK 1344/10, LEX Nr 1112030.

Niemniej jednak taki rygor dotyczy wyłącznie tych decyzji, które zostały wydane w okolicznościach zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska. Tym samym decyzji nakazującej wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej niezgodnie z przepisami prawa nie może być nadawany rygor natychmiastowej wykonalności²⁰.

SUMMARY

Transport is a basic area fostering the development of an economy, and therefore normative solutions promoting this area are becoming highly essential. Transport is an influential part of economic safety. Supervision and control in the area of road transport are two factors that affect transport safety, since they are two institutions serving to improve the quality of road transport business activity.

²⁰ M. Sieradzka, *Komentarz do art. 78 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*, LEX/El. 2013.